

Posudek oponenta habilitační práce

Autor práce:

JUDr. Michal Ďuriš, PhD.

Název a rozsah práce:

Volba práva pre zmluvy v medzinárodnom obchode, 160 s.

Studijní program: právo

Studijní obor: 3.4.10 Obchodní a finanční právo

Pracoviště habilitanta: Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislavě

Oponent: prof. JUDr. Karel Marek, CSc.

Pracoviště oponenta: Akademie STING, vysoká škola, Brno - Jundrov

I.

Východisko

Následující posudek podávám na vyžádání Právnické fakulty UK v Bratislavě, na základě rozhodnutí Vědecké rady ze dne 18. 5. 2015 a na základě následného jmenování oponentem nadepsané habilitační práce děkanem Právnické fakulty UK v Bratislavě.

II.

Aktuálnost tématu a cíl práce

Je nesporné, že mezinárodní spolupráce se stále rozšiřuje. Klíčovou otázkou je přitom volba práva.

V souladu s tím je hlavním cílem předložené práce analyzovat institut volby práva v kontextu smluv využívaných v mezinárodním obchodu v evropském prostoru, s náležitým akcentem na dvě skupiny proměnných - volby práva z vícero hledisek (např. z pohledu projevu vůle), jakož i z pohledu výhod a možných nevýhod s tím spojených.

K tomu je možno říci, že jde o téma velmi aktuální a práce si vytýčila k dosažení vhodný cíl.

III.

Zvolené metody zpracování

Autor při zpracování používá systémový přístup, danou problematiku řeší obecně a poté se věnuje dílčím otázkám.

Ke zpracování je použita metoda historická a metoda komparativní (srovnání s úpravou v České republice a v dílčích otázkách i s jinými národními úpravami).

Autor dále používá zejména analytickou metodu (prostřednictvím jejích nástrojů indukce a dedukce). Na základě těchto použitých metod pak svoje poznatky syntetizuje a dospívá k publikovaným závěrům. Použitý způsob zkoumání problematiky je u těchto prací obvyklý a vhodný.

IV.

Dosažené výsledky a další poznatky z hlediska rozvoje vědy

Autor zkoumá danou problematiku postupně a věnuje se nejprve obecně smlouvám v mezinárodním obchodu, volbě rozhodného práva v kontextu úpravy závazků v mezinárodním obchodu a existenci cizího prvku jako základní podmínky volby rozhodného práva.

Vhodně přitom navazuje na svoje dřívější práce.

Po řešení těchto teoretických otázek přistupuje habilitant k řešení problémů. Řeší problémy souvisící s volbou práva a její aplikací, omezení volby práva zejména kogentními ustanoveními a mj. i omezení z hlediska výhrady veřejného pořádku jako limitu použití zvoleného práva.

Předkladatel zde přesvědčivě argumentuje a přínos jeho práce je i v jeho kritickém přístupu k některým otázkám (např. při volbě práva v tuzemských vztazích a při aplikaci Nařízení Řím I a Řím II).

Správně přitom akcentuje i význam a přínos mezinárodní úmluvy o koupi zboží, kterou se dr. Ďuriš již dříve podrobněji zabýval (a k čemuž jsem měl již možnost se vyjádřit).

Zde je třeba kladně hodnotit, že obchodní zákoník recipoval s určitými modifikacemi mezinárodní unifikovanou úpravu. Obchodní zákoník je srozumitelnější i pro zahraniční soudy a podnikatele. Kupní smlouva uzavíraná v mezinárodním obchodním styku se bude řídit slovenským obchodním zákoníkem (při splnění ostatních podmínek platných pro tuzemské vztahy), pokud bude dohodou stran určeno, že se řídí slovenským obchodním zákoníkem. Bude-li dohodnuto, že se smlouva řídí slovenským právním řádem, pak se použije Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, neboť je jeho nedílnou součástí. Ta však také umožňuje rovněž řadu individuálních smluvních řešení.

Strany (viz čl. 6 Úmluvy) přitom mohou vyloučit použití této Úmluvy nebo, s výjimkou čl. 12, kterékoli její ustanovení nebo jeho účinky změnit.

Znalost o shodě značné části článků Úmluvy a ustanovení obchodního zákoníku může umožnit kontrahentům argumentaci pro případné ujednání v kupních smlouvách, že se dané smluvní vztahy budou po dohodě smluvních stran řídit slovenským obchodním zákoníkem. Protistranu je totiž možno upozornit (a ta si to může ověřit), že jde obsahově o známou a moderní úpravu, z uvedené mezinárodní úmluvy.

Z hlediska věcné správnosti lze připomenout, že obchodní zvyklosti zřejmě nejsou pramenem práva (neplatí samy o sobě), ale pravidlem, které je určující, pokud to pramen práva stanoví.

V rámci obhajoby by se pak habilitant mohl věnovat otázkám obchodních zvyklostí, obchodních podmínek a vykládacích pravidel (zejména jejich povaze a vzájemným vztahům).

Na tomto místě lze říci, že práce stanovený cíl zásadně naplňuje.

V.

K formálním otázkám

Dílo je zásadně zpracováno s potřebnou pečlivostí, bez překlepů a tiskových chyb. Vychází z odpovídajícího okruhu pramenů. Jistě se dočká knižního vydání. Při knižním vydání doporučuji vyhnout se tzv. opakovaným citacím.

Kontrola originality v AISE je stanovena na 0,70 %, což svědčí o originalitě předložené práce.

VI.

Závěrečný návrh

Posuzovanou habilitační práci doporučuji k obhajobě. Po mém soudu splňuje habilitant i ostatní kritéria pro úspěšné završení habilitačního řízení.

V Brně, 25. května 2015

prof. JUDr. Karel Marek, CSc.